

فاویسم چیست؟

فاویسم یک بیماری فصلی، ارثی و تغذیه ای است که به شکل کم خونی و بیشتر در اثر خوردن باقلا یا سبزه‌خام و گاهی فریز شده و یا در اثر مصرف برخی از داروها و مواد شیمیایی اکسید کننده در افراد حساس اتفاق می افتد.

سن شیوع این بیماری یک تا 10 سالگی است اما بیشتر مبتلایان در رده سنی زیر 5 سال قرار دارند. در کودکان زیر یک سال نیز ممکن است بیماری از طریق خوردن شیر مادر اتفاق بیفتد.

علت بیماری

در صورتی که آنزیم (جی سیکس پی دی) در بدن کم باشد فرد در مقابل بعضی از داروها و باقلا حساس شده و گلبولهای قرمز وی شکسته و باعث کم خونی و پررنگ شدن ادرار می شود.

علائم بیماری

2 تا 24 ساعت پس از خوردن باقلا یا مصرف بعضی از داروهای خاص، کودک دچار علائم زیر می شود:

- ✓ کم خونی شدید
- ✓ اسهال و استفراغ، تهوع
- ✓ زردی سفیده چشم و زردی پوست
- ✓ خونی شدن رنگ ادرار (اصطلاحاً به رنگ کوکا یا چای پررنگ)
- ✓ افزایش ضربان قلب، تنفس کوتاه، بی حالی و احساس خستگی

درمان

در موارد خفیف بیماری پس از قطع مصرف باقلا، علائم پس از 3 روز برطرف می شود.
در موارد شدید کودک باید در بیمارستان بررسی شود و درمان های لازم برای وی انجام شود که شامل :

❖ سرم درمانی:

یکی از عوارض این بیماری ایجاد مشکلات کلیوی می باشد در نتیجه کودک باید سرم دریافت کند تا کلیه های وی شستشو شود.

❖ تزریق خون:

در صورت کم خون شدن کودک نیاز به تزریق خون می باشد:

- باید سطح خون ادرار کودک هر 2 ساعت یک بار با انجام آزمایش ادرار بررسی شود.
- همچنین باید در مدت بستری ادرار کودک به طور سریال در لیوان یک بار مصرف جمع آوری شود تا متوجه تغییر رنگ ادرار شویم.

آموزشهای خودمراقبتی

- شناخت عواملی که موجب بروز حملات بیماری می شوند و پرهیز از مواجهه با آنها. یعنی اگر کودک در مواجهه با بوی باقلا دچار بیماری می شود از قرار گرفتن در مکان هایی که بوی باقلا استشمام می شود (مزارع باقلا) اجتناب کند.

سازمان بهداشت و درمان جمهوری اسلامی ایران

سازمان غذا و دارو

فاویسم (باقلائی)

شناسنامه پروشور آموزشی	QM.SH.PA.216.00
عنوان	فاویسم (باقلائی)
تهیه کننده	واحد آموزش سلامت همگانی
سال تهیه	1402
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
منابع	برونر سو دارث 2018
بازبینی	سالانه
ناظر کیفی	فاطمه رادیه (سو پروایزر آموزشی)

ضد مالاریا: کلروکوئین، هیدروکسی کلروکوئین، مپاکرین (کوئیناکرین)، پاماکوئین، پنتاکوئین، پریماکین، کوئینین، کوئینوسید.

متفرقه: آلفا متیل دوپا، اسید اسکوربیک، دیمرکاپرول، هیدرالازین، مسترانول، متیلن بلو، نالیدیکسیک اسید، نفتالین، نیریدازول، فنیل هیدرازین، تولویدین بلو، تری نیترو تولوئن، اورات اکسیداز، ویتامین کا، پیریدیم، کوئینین.

سایر موارد: باقلا، محصولات سویا، مایعات تونیک (تقویتی)، زغال اخته، ماست حاوی زغال اخته، بقولات، کافور.

ضد درد و تب بر: استانیلید، استوفنتیدین، آمینوپیرین، آنتی پیرین، آسپرین، فناستین، پروبنسید، پیرامیدون.

آنتی بیوتیک ها: کلرامفنیکل، کوتریموکسازول، فورازولیدون، فورمتونول، نالیدیکسیک اسید، نوارسفننامین، نیتروفورانتوئین، نیتروفورازون، پاراآمینوسالیسیلیک اسید.

داروهای قلبی: پروکاینامید، کوئینیدین

سولفونامید ها

دایسون، سولفاستامید، سولفامتوکسی پیریمیدین، سولفانیلامید، سولفاپیریدین، سولفاسالازین، سولفیسوکسازول

✓ استفاده از هرگونه باقلا (خام، پخته، تازه، خشک شده یا یخ زده) ممنوع است.

✓ در صورت مراجعه به پزشک و یا مراکز درمانی ابتلا به فاویسم را اعلام کنید تا داروهای بی خطر برای فرزندان تجویز شود.

✓ در صورت بروز حمله فاویسم به نزدیکترین مرکز درمانی مراجعه نمایید.

✓ از مصرف حشره کش ها و نفتالین خودداری شود.

✓ خطر بروز عارضه فاویسم پس از ده سالگی کاهش می یابد، اما بهتراست همیشه مراقب کودک خود باشید.

✓ اگر به کودک فاویسمی خود شیر می دهید، شما هم باید از مصرف باقلا خودداری کنید.

✓ باید کاملا با نام داروهایی که ممکن است باعث همولیز خون شوند آگاهی داشته باشید. برای این کار توصیه می شود لیست داروها را دانسته و در صورت مراجعه به پزشک یادآور شوید که فرزندشان به فاویسم مبتلا می باشد. داروهایی که این کودکان نباید استفاده کنند که شامل

